

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

POLİTİKA BAŞLIĞI:

Aksaray Üniversitesi bünyesinde yapılan akademik çalışmalar için açık erişim, kurumsal arşivleme ve dijital koruma

BAĞLAM:

2006 yılında kurulmuş olan Aksaray Üniversitesi, bilimsel araştırma ve toplum hizmetleri etkinliklerini evrensel standartlarda yürüterek ulusumuzun ve insanlığın sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik gelişimi için bilgiye ulaşmayı, bilgi üretmeyi ve uygulamayı ve bu bilgilerle donatılmış bireyler yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Bir devlet üniversitesi olarak Aksaray Üniversitesi, Bilgi Toplumu olma yolunda ulusal ve uluslararası çalışmalara; lisans ve lisansüstü seviyelerde araştırmacı, yaratıcı ve girişimci, ilkeli, özgür, bilinçli, ulusal teknolojinin üretilmesinde aktif rol alan bilim insanları yetiştirerek katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Genel anlamda ekonomik dönüşümü/evirilmeyi ifade eden Bilgi Toplumu, bilgi ve iletişim teknolojileri dinamiklerinden oluşur. Bu dinamikler organize bilimsel bilginin çıktılarıdır. Bilimsel bilginin üretimi ve yayılması, kuşkusuz bilimsel bilgiye erişimle doğru orantılıdır. Bilimsel bilgiye erişimde yaşanacak problemler; teknik bariyerler, ücretli erişim, sınırlı erişim bilimsel bilginin üretim döngüsünü, niteliğini ve niceliğini doğrudan etkileyecektir. Bilimsel bilgiye, teknik bariyer ve yasal engel olmaksızın erişimin olanaklı olması, Bilgi Toplumu olabilmenin kaçınılmaz gereğidir.

Türkiye'nin bilimsel, teknolojik ve ekonomik gelişimi, bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılmasına ve bu teknolojilerin üretilmesindeki etkenliğine bağlıdır. Misyon ve vizyonunu Bilgi Toplumu çerçevesinde biçimleyen Aksaray Üniversitesi'nin, akademik çalışmalarını açık erişim olarak paylaşması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını artırarak, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmesini olanaklı kılacağı gibi ülkemizin bilimsel, teknolojik ve ekonomik gelişimine katkıda bulunacaktır. Bu nedenle Aksaray Üniversitesi, mensuplarına ait akademik çalışmaları, bütün dünya ile paylaşabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsamda hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurmaya karar vermiştir. Aksaray Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı kurumsal açık arşivin; teknik alt yapının hazırlanması, verilerin sisteme girilmesi ve gerekli koordinasyonların kurulmasında stratejik bir rol oynayacaktır.

POLİTİKANIN AMAÇLARI:

- 1) Aksaray Üniversitesi bünyesinde oluşturulan akademik çalışmaların uzun dönemli derlenmesinin ve korunmasının sağlanması,

- 2) Aksaray Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişimle geniş kitlelere ulaşmasının sağlanması,
- 3) Aksaray Üniversitesi Kurumsal Arşivi'nin oluşturularak, Açık erişim stratejisinin belirlenmesi.

KAPSAM:

Politika amaçlarının birinci maddesine göre; bu politika Aksaray Üniversitesi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak desteklenen ve ASÜ mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar. ASÜ mensuplarının Aksaray Üniversitesi dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları, kendi istekleri doğrultusunda bu arşivde saklanabilir.

Politika amaçlarının ikinci maddesine göre; açık erişim için alt yapı hazırlanarak Aksaray Üniversitesi mensuplarının bilimsel makale, bildiri metinleri, proje raporu, ders materyali, tez, poster gibi yayınlarının ASÜ Kurumsal ve Açık Arşivi'ne girebilmesini ve bu kaynakların tüm paydaşlara telif hakları gözetilerek sunulmasını kapsar.

Eğer bir ASÜ mensubunun akademik çalışması daha önce farklı bir açık erişim arşivinde depolanmışsa, ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nde yeniden saklanmasına gerek yoktur. Ancak, üniversite mensubunun tercih ve talep etmesi durumunda, söz konusu çalışma ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'ne eklenir.

Politika amaçlarının üçüncü maddesine göre; ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nin kurulmasına ilişkin koordinasyonu ve stratejiyi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı sağlar.

TANIMLAR:

Aksaray Üniversitesi Mensubu: Aksaray Üniversitesi bünyesindeki akademisyenleri, personeli ve öğrencileri ifade eder.

Açık Erişim: ASÜ mensubu tarafından gerçekleştirilen akademik çalışmanın teknik bariyer ve yasal engel olmadan, dijital olarak erişilebilmesini ifade eder. Bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları, posterleri ve açık ders materyallerini içerir.

Akademik Çalışmalar: ASÜ mensuplarının araştırmaları sonucu ortaya çıkan tüm çalışmaları ifade eder.

Yayın Depolama: Akademik çalışmaların birer kopyasının yayın tarihinden geç olmamak koşulu ile ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nde depolanmasını ifade eder.

Kişisel Arşivleme: Bir ASÜ mensubunun akademik çalışmasının ve entelektüel katkı sağladığı çalışmasını ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nde depolaması sürecini ifade eder.

Telif Hakkı: Kişinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklardır.

İLKELER:

ASÜ Mensupları akademik çalışmalarının uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

- ASÜ mensubunun bütün akademik çalışmalarının son versiyonları ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nde depolanır. Ambargo vb. koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bazı bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.
- ASÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, ASÜ mensuplarıyla birlikte çalışır ve koordinasyonu sağlar.
- Her ASÜ mensubu yayın tarihinden geç olmamak koşuluyla, hakem değerlendirilmelerinden geçerek, akademik bir dergide yayınlanmak için onay almış makalesinin dijital bir kopyasını ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nde depolar.
- Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlık altında incelenecektir.
  - ✓ Kamuya Açık Erişim
  - ✓ Ambargo süresi Sonunda Açık Erişim (Ambargo Süresi 12 (on iki) ayı geçmeyecektir.)
- **Lisanslama:** Her ASÜ mensubu, akademik ve entelektüel katkı sunduğu çalışmasının ASÜ Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nde kamuya açık olarak, açık dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanacağını kabul eder. Yasal koşullar çerçevesinde, her ASÜ mensubu akademik çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmanın koşullarını çiğnemeyecek şekilde, tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile ASÜ Kurumsal ve Açık Arşivi'nde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, rektör veya görevlendirdiği bir sorumlu tarafından takip edilir.
- **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:**ASÜ mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları ASÜ Kurumsal ve Açık Arşivi'nde depolayabilirler. Birden fazla ASÜ mensubu tarafından hazırlanan çalışmalarda, çalışmayı başyazar depolar.

Bu politikanın etkin biçimde uygulanabilmesi için;

- ✚ ASÜ Rektörlüğü, bu politikanın uygulanmasından sorumludur. Aynı zamanda ASÜ Rektörlüğü, olası problemlerin çözümünde ve politikadaki stratejik değişiklikler konusunda yürütücü görevini üstlenecektir.